

A 2017. évi adóváltozások fő irányai

Az Országgyűlés által 2016. november 22-én elfogadott, az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2016. évi CXXV. törvény (őszi adócsomag) keretében hatályba lépő szabályváltozások továbbviszik és kiegészítik a korábbi adóintézkedések által kijelölt szabályozási irányt, így a versenyképesség növelésén túl az adóbürokrácia csökkentését és a gazdaságfehérítést jelölhetjük meg a 2017-től hatályba lépő változások főbb elemeinek.

A vállalkozások versenyképességének növekedését elősegítendő a társasági adó szabályai több területet érintően is módosultak, így a jövőben kedvezményben részesülhetnek azok a vállalkozások, amelyek energiafelhasználásuk hatékonyabbá tétele érdekében beruházást valósítanak meg, emellett társaságiadó-kedvezményben részesülhetnek az innovatív, korai fázisú vállalkozásokat támogató befektetők is. A vendéglátóipari szektor erősítését célozza, hogy kedvezményt érvényesíthetnek azok a vendéglátóhelyek és azok a vállalkozások, amelyek élőzenei szolgáltatást vesznek igénybe.

A gyors növekedésű középvállalkozások is jobban járnak, hiszen a kisvállalati adó tekintetében 1 milliárd forintra emelkedik az adóalanyiság megszűnésének bevételi értékhatára. A legkisebb vállalkozások versenyképességének ösztönzése érdekében a kisadózó vállalkozások tételes adója (KATA) esetében 6 millió forint-ról 12 millió forintra emelkedik az a bevételi értékhatár, ameddig kizárólag tételesadó-fizetési kötelezettséggel teljesíthető az adókötelezettség. Az intézkedéstől a jelenleg 160 ezer KATA-t választó kisadózó lehetőségeinek bővülése, illetve jelentős számú új belépő várható. Az adminisztrációs terhek csökkentése érdekében, illetve részben a KATA választására jogosító értékhatár emeléséhez is kapcsolódóan 6 millió forint-ról 8 millió forintra emelkedik az általános forgalmi adó alanyi adómentességének értékhatára. Ez a lépés a jelenlegi mintegy 580 ezer adóalany mellett további vállalkozások számára nyitja meg az alanyi adómentesség választásának lehetőségét.

Az adócsomag a személyi jövedelemadóban számos egyszerűsítő, illetve adminisztrációs kötelezettséget

csökkentő intézkedést tartalmaz, melyek az adózók számára kedvező változást jelentenek. Ezen intézkedések közül megemlíthető, hogy a jövőben az első házások kedvezménye – a családi kedvezmény megnyíltá esetén is – 24 hónapon át érvényesíthető. A tartós befektetési számlák esetében lehetővé válik, hogy a számlatulajdonos az ötéves lekötési időszak végén ne csak az állomány egészére vonatkozóan köthesse újra a lekötési szerződést (a kedvező adózási feltételek fenntartása mellett), hanem a befektetés egy részét adómentesen felvehesse, a többit pedig továbbra is lekötésben tartsa. Emellett az érintettek által régóta kezdeményezett változás értelmében a saját gépkocsijukat hivatalos célra használó magánszemélyek számára lehetővé válik, hogy az üzemanyagköltségen kívüli egyéb költségek vonatkozásában az eddigi kilométerenként 9 forint helyett 15 forintot számolhassanak el.

Az adminisztráció csökkentése érdekében jelentősen egyszerűsödik az egészségügyi hozzájárulás-fizetési kötelezettség rendszere. Az eddigi öt kulcs helyett 2017-től csak két kulcsot fog tartalmazni a szabályozás. Kiemelendő, hogy megszűnik a kamatjövedelmeket, valamint a tartós befektetésből származó jövedelem lekötési hozamát terhelő 6 százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás-fizetési kötelezettség. Továbbá, a fizetővendéglátó tevékenységet végzők jövőre már egy csatornán fizethetik meg az őket terhelő közterheket, megszűnik ugyanis a tevékenységet terhelő egészségügyi hozzájárulás-fizetési kötelezettség, viszont a szobánként fizetendő, tételes személyi jövedelemadó a megszűnő egészségügyi hozzájárulással azonos összegben összeggel nő.

A módosítás egyértelműsíti a reklámadó szabályait, miszerint az interneten közzétett reklámok esetén a reklám közzevetőjének (vagyis a reklámadó alanyának) a reklámfelülettel (így az azon történő tartalom-elhelyezés jogával) rendelkezni jogosult személy vagy szervezet minősül. Az adóadminisztráció a reklámadóban akként csökken, hogy nem lesz szükség a reklámközzevető kapcsolt vállalkozások adóalapjának összeszámítására.

Az érintett gazdálkodók kérésének eleget téve, az új jövedéki törvény 2017. április 1-jei hatálybalépésével lehetővé válik, hogy elegendő idő álljon az adóráktár-engedélyesek és a vámhatóság rendelkezésére az elektronikus adatszolgáltatáshoz szükséges fejlesztések és tesztelések elvégzéséhez.

Mindazonáltal a hatályos jövedéki törvény módosításával, a dohánytermékek vonatkozásában a gazdálkodók számára előnyös intézkedések már a jövő év január 1-jétől megvalósulnak. Így a rugalmas ármeghatározás érdekében január 1-jétől lekerül az ár a termékről, azzal, hogy az adójegy rendszere megmarad és a zárjegyre történő átállítás pedig az új jövedéki törvény április 1-jei hatálybalépésével valósul meg. A dohánytermékek esetében a tervezett háromlépcsős adómérték-emelés második üteme szintén a hatályos jövedéki törvény módosítása révén valósul meg.

Gazdaságfehérítő intézkedés keretében a személygépkocsikkal, személygépkocsi-értékesítésekkel elkövetett általános forgalmi adó csalások visszaszorítása érdekében az általános forgalmi adó-bevallás egy olyan adatszolgáltatási kötelezettséggel bővül, melynek értelmében az általános forgalmi adó alanyok kötelesek adatot szolgáltatni azon személygépkocsik alvázsámát illetően, amelyek után fizetendő adót vallottak be bevallásukban.

Az adminisztráció csökkentése érdekében 2017-től (már a 2016-os adóévre vonatkozóan) a magánszemélyek személyi jövedelemadó-bevallását a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) készíti el, amennyiben a magánszemély munkáltatói adó-megállapítást nem kért, vagy azt a munkáltató nem vállalta.

Az adóbevallási tervezetet az állami adó- és vámhatóság közlésezi az ügyfélkapu használatával, egy erre a célra létrehozott elektronikus felületen. Az ügyfélkapuval nem rendelkező magánszemély pedig postai úton, sms-ben vagy elektronikus úton kérheti, hogy a NAV a bevallási tervezetet papíralapon, postán küldje el részére. A NAV szolgáltatói jellegét erősíti, hogy értesíti mindazokat, akiknek visszajáró visszatérítendő adója, vagy esetleg befizetendő adója keletkezett.

Az adóhivatal szemléletének változását is jelzi az a módosítás, miszerint az adóhivatal ún. támogató eljárás keretében – amennyiben az adózónál kockázatot észlel – önellenőrzést javasol, és ha szükséges, akkor – igény esetén – közvetlen szakmai támogatást nyújt a hibák, hiányosságok kiküszöbölése érdekében az adózók számára.

Gazdaságfehérítő intézkedésként kerül előírásra a székhelyszolgáltatás igénybevételének bejelentése, így a jövőben kockázatos adózóvá minősülnek azok az adózók, akik székhelyszolgáltatóhoz vannak bejegyezve és az adóigazgatási eljárás akadályozása miatt az adóhatóság jogerősen, mulasztási bírságot szabott ki a terhükre. Az Elektronikus Közúti Áruforgalom Ellenőrző Rendszerrel (EKAER) összefüggésben a jog-

szabály biztosítékadási kötelezettséget ír elő azon új kötelezettek részére, akik még nem tettek EKAER bejelentést, vagy az első bejelentésüktől számított 180 nap alatt a bejelentésük száma nem érte el a tizet. A módosítással visszaszoríthatóvá válik az a csalárd adózói magatartás, amely az EKAER kockázati-biztosíték megfizetésének kötelezettségét úgy igyekszik kikerülni, hogy olyan alvó, létező, de gazdaságilag nem működő cégeket vásárolnak fel, amelyek megfelelnek a biztosítékfizetési kötelezettség alóli mentesség szabályainak.

Szintén a gazdaságfehérítést szolgálja a hatósági felügyelet intézményének bevezetése is, amely egy olyan intézkedés, melynek segítségével a vélelmezhetően jogsértéssel érintett áru címzettjének, az árubeszerzése körülményeinek, illetve a felette rendelkezési joggal bíró személynek a kiléte tisztázható, emellett az áru elidegenítése, elszállítása megakadályozható és így a szankciók, illetve költségek kielégítése biztosítható.

A Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Sztemderdek, vagy más néven az IFRS-ek hazai alkalmazását lehetővé tevő szabályokat és új számviteli beszámolási lehetőséget különösen a nemzetközi háttérrel rendelkező befektetők, vállalkozások fogadták rendkívül pozitívan, melynek eredményeként egyre több vállalkozás jelzi, hogy át kíván térni ennek a beszámolási módnak az alkalmazására. A számviteli törvény javasolt módosítása több olyan, az IFRS-ek egyedi beszámolási célú alkalmazásával összefüggő módosítást tartalmaz, amelyek ezt az áttérést segítik elő. Így többek között a nemzetközi sztenderdekre történő áttérés bejelentési határidejét a törvényjavaslat a jelenlegi – az áttérést megelőző – 90 napról 30 napra rövidíti. Ezáltal lehetővé válik, hogy az érintettek a mindenkori adóváltozások ismeretében dönthessenek az áttérésről. Azok esetében pedig, akik még a módosítás hatálybalépését megelőzően, a korábbi 90 napos szabály alapján már bejelentették áttérési szándékukat, de a törvényjavaslatban szereplő adóváltozások ismeretében megváltoztatnák e döntésüket, lehetőség nyílik az áttérési szándékuk visszavonására. Emellett a módosítás alapján a jogelőd nélkül alapított vállalkozások is alkalmazhatják az új beszámolási lehetőséget, illetve azt a szabályt is, miszerint a tőzsdére év közben bevezetett vállalkozások csak a tőzsdei bevezetés évét követő üzleti évtől kötelesek az IFRS-eket alkalmazni.

Szintén a nemzetközi számviteli előírásokkal fűggnnek össze a számviteli törvény származékos ügyletekre, illetve a fedezeti ügyletekre vonatkozó módosításai. E módosítások

egyrészt figyelembe veszik a pénzüpiaci folyamatok fejlődésének az igényeit, másrészt a módosításokkal tovább folytatódik a hazai előírások közelítése a nemzetközi előírásokhoz. A módosítások elsősorban a

több üzleti évet is érintő származékos ügyletek eredményének egyes évek közötti egyenletesebbé tételét, másrészt a fedezeti ügyletek hatékonyabb elszámolását eredményezik.

IZER NORBERT